

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117206095
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6117206095.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a členov senátu JUDr. Ivce Hanuskovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v spore žalobcu: Z. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. O. štátny občan SR, právne zast. advokátskou kanceláriou Podhorský & Partners, s. r. o., so sídlom Ventúrska 1, 811 01 Bratislava, IČO: 46 962 000, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie sumy 430,89 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17Csp/71/2017-137 zo dňa 25. 09. 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol; o trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) tak, že „žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o ich výške“.

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou podanou voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 430,89 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa 14. 03. 2017 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 24. 09. 2010 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200033717 (ďalej aj „predmetná zmluva o revolvingovom úvere“), na základe ktorej sa mu žalovaný zaviazal poskytnúť úver vo výške 360 €. V konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17C/142/2014 si žalovaný žalobou podanou proti žalobcovi uplatnil nárok na zaplatenie sumy 109,30 €. Dokazovaním vykonaným v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17C/142/2014 bolo preukázané, že žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 360 € a že žalobca zaplatil žalovanému titulom poskytnutého úveru celkom sumu 790,89 €. Nakoľko Okresný súd Banská Bystrica vyhlásil v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/142/2014 úver poskytnutý žalobcovi na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200033717, za bezpoplatkový a bezúročný, žalobca bol povinný zaplatiť žalovanému len sumu istiny poskytnutého úveru. Žalobca sumu poskytnutého úveru žalovanému vrátil, „dokonca ju aj preplatil“, preto mu vznikol voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý si uplatnil žalobou podanou v tomto konaní v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka.

1.2 Okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého rozsudku poukázal na to, že žalobca v podaní zo dňa 22. 05. 2017 namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica a žiadal žalobu zamietnuť, s odôvodnením, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8200033717 obsahovala všetky podstatné obsahové náležitosti, vyžadované zákonom. Uviedol, že „pri absencii niektorej z nich by v zmysle § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) nemohla predmetná zmluva vzniknúť, a nie že úver by bol bezúročný“. Zároveň vzniesol námietku premlčania s tým, že poprel, že by pri uzatváraní predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere konal úmyselne. Poukázal na to, že Slovenská obchodná inšpekcia pri vykonávaní kontroly u žalovaného nezistila žiadne porušenie zákona.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého rozsudku poukázal na ust. § 451 ods. 1 a 2, na ust. § 107 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka a uviedol, že vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, a to Zmluvou o revolvingovom úvere č. 8200033717, odpoveďou Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 23. 06. 2016, záznamom o kontrole z 31. 05. 2011 a pripojeným spisom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 17C/142/2014. Uviedol, že neprihliadol na námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica vznesenú žalovaným, pretože ju považoval za nedôvodnú, nakoľko mal za to, že v danom prípade ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy a žalobca, ktorý je spotrebiteľ môže podľa § 19 ods. 1 CSP podať žalobu aj na súde podľa miesta svojho trvalého pobytu. S poukazom na § 42 CSP potom spor prejednal a rozhodol. Konštatoval, že z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17C/142/2014 zo dňa 11. 11. 2014 vyplýva, že tak Žiadosť žalobcu o poskytnutie úveru, ako aj Oznámenie žalovaného o poskytnutí úveru neobsahujú obligatórne náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z., preto je z tohto dôvodu potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalobcovi bola žalovaným vyplatená suma 360 € z titulu Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200033717, a že žalobca na účet žalovaného uhradil celkom sumu 790,89 €. Po zaplatení istiny poskytnutého úveru žalovanému došlo na strane žalovaného vo vzťahu k ďalším plneniam prijatým od žalobcu na základe predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere k bezdôvodnému obohateniu. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého rozsudku uviedol, že z karty klienta nachádzajúcej sa v spise vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17C/142/2014 vyplýva, že k „preplateniu úveru žalobcom došlo dňa 24. 04. 2012“. Z dôvodu vznesenej námietky premlčania žalobou uplatneného nároku žalovaným, okresný súd žalobu zamietol a v odôvodnení odvolaní napadnutého rozsudku konštatoval, že právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa premlčuje tak v subjektívnej premlčacej dobe (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka) ako aj v objektívnej premlčacej dobe (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že oprávnenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému (žalobcovi) právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať v prípade, že márne uplynula aspoň jedna z uvedených premlčacích dôb. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr ako vzniklo, subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. V predmetnej veci sa žalobca skutočne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu vyhlásením rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17C/142/2014 dňa 11. 11. 2014. Subjektívna premlčacia doba začala teda plynúť žalobcovi od 11. 11. 2014. Žalobca podal žalobu na súd dňa 16. 03. 2017, t. j. po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula 11. 11. 2016. Z dôvodu uplynutia jednej zo zákonom stanovených premlčacích dôb na vydanie bezdôvodného obohatenia, okresný súd žalobu zamietol.

1.4 Vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu, že na posúdenie vznesenej námietky premlčania je v danom prípade potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože zo strany žalovaného sa jedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie sa, okresný súd v odôvodnení odvolaní napadnutého rozsudku uviedol, že v spore nebolo preukázané, že by k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo úmyselným konaním žalovaného. Zdôraznil, že pri úmyselnej forme bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje, aby úmysel obohatiť sa na úkor iného bol daný v čase vzniku bezdôvodného obohatenia. Nakoľko Občiansky zákonník úmyselné konanie neupravuje, je podľa okresného súdu potrebné vychádzať z právnej úpravy úmyslu obsiahnutej v Trestnom zákone. Vo vzťahu k priamemu a nepriamemu úmyslu je rozhodujúca predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa bezdôvodne obohatil o tom, že svojím konaním získava alebo môže získať plnenie, ktoré mu nepatrí. Na preukázanie úmyslu konajúcej

osoby získať bezdôvodné obohatenie však nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale je nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia konkrétnej úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že žalovaný uzavrel so žalobcom Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200033717, ktorá je podľa jej obsahu zmluvou o úvere v zmysle § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb., Obchodného zákonníka, podľa ktorého zmluvou o úvere sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že žalovaný skutočne chcel získať odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, táto skutočnosť ale podľa okresného súdu nedokazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Rovnako ani spôsob uzavretia predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere medzi žalobcom a žalovaným nepreukazuje úmysel žalovaného bezdôvodne sa na úkor žalobcu obohatiť. Ani z kontroly vykonanej Slovenskou obchodnou inšpekciou dňa 31. 05. 2011 podľa okresného súdu nevyplývajú žiadne okolnosti, ktoré by naznačovali úmysel žalovaného sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť. Pokiaľ ide o stanovisko Ministerstva spravodlivosti SR z roku 2016 k niektorým posudzovaným zmluvám žalovaného, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že toto stanovisko a týka iných zmlúv o revolvingovom úvere, ktoré uzatvoril žalovaný ako poskytovateľ úverov, teda netýka sa tohto konkrétneho prípadu. Zároveň z neho nie je podľa okresného súdu možné zistiť, z akého obdobia pochádzajú zmluvy, ktoré boli ministerstvom posudzované, preto ich nemožno vyhodnotiť ako dôkaz preukazujúci úmysel žalovaného obohatiť sa na úkor žalobcu.

1.5 Na základe uvedených skutočností dospel okresný súd k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere existoval úmysel žalovaného smerujúci k bezdôvodnému obohateniu. Z uvedeného dôvodu neaplikoval na posúdenie plynutia objektívnej premlčacej doby, „ktorá v danom prípade začala plynúť preplatením istiny úveru dňa 24. 04. 2012“, desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolal a v odvolaní uviedol, že proti rozsudku súdu prvej inštancie podáva odvolanie, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a tiež preto, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že závery súdu prvej inštancie uvedené v odseku 17. odôvodnenia rozsudku, nie sú správne. Ak mu žalovaný predložil formulárovú zmluvu o úvere, ktorej obsahom boli neprimerané úroky a poplatky za poskytnutie finančných prostriedkov, ako aj neprijateľné zmluvné podmienky, tak musel ako dodávateľ (poskytovateľ úveru) vedieť, že keď spotrebiteľ splní svoj záväzok v zmysle takejto zmluvnej dokumentácie, tak sa na jeho úkor obohatiť. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že len ak sa spotrebiteľ bráni na súde, prípadne ak je zmluvná dokumentácia podrobená súdnej kontrole, dodávateľ (žalovaný v tomto prípade) nenadobudne obohatenie v takom rozsahu v akom by ho nadobudol za normálnych okolností, t. j. v prípade ak by spotrebiteľ (žalobca) plnil podľa zmluvnej dokumentácie. Žalobca v odvolaní poukázal ďalej na to, že súd prvej inštancie vyhodnotil konanie žalovaného ako neúmyselné a na posúdenie vznesenej námietky premlčania aplikoval trojročnú objektívnu premlčaciu dobu. S týmto záverom súdu prvej inštancie vyjadril žalobca v odvolaní nesúhlas a zdôraznil, že má za to, že takýto záver súdu prvej inštancie je jednoznačne v rozpore so skutkovým stavom. Súd prvej inštancie sa podľa žalobcu vôbec nevysporiadal s jeho skutkovými argumentmi, ktoré preukazujú úmysel žalovaného bezdôvodne obohatiť sa na úkor žalobcu - spotrebiteľa. Skutkové okolnosti tohto prípadu jednoznačne preukazujú podľa žalobcu úmyselné bezdôvodné obohatenie sa žalovaného. V nadväznosti na uvedené žalobca v odvolaní poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-618/10 Banco Español, kde sa uvádza, že v úverovej zmluve uvedený úrok vo výške 22,38 %, nemá v demokratickej spoločnosti žiadne opodstatnenie, nemožno ho označiť inak ako úžernícky a odporujúci dobrým mravom. Aj súdy v Európe sa podľa žalobcu značne kriticky vyjadrili aj k nižším úrokovým sadzbám, napr. nemecký BGH v rozsudku z 13. 03. 1990 č. AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12 percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi. V nadväznosti na uvedené žalobca v odvolaní poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31. 07. 2009, kde sa uvádza: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym

predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

2.1 Žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil premlčaciu dobu. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, súd prvej inštancie podľa žalobcu nesprávne právne posúdil, že v danom prípade sa nejedná o úmyselné obohatenie sa žalovaného a ustálil, že je potrebné na posúdenie vznesenej námietky premlčania aplikovať trojročnú objektívnu premlčaciu dobu. S uvedeným názorom súdu prvej inštancie vyjadril žalobca v odvolaní nesúhlas a zdôraznil, že má za to, že na konanie žalovaného je potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, pretože žalovaný porušil právne predpisy zamerané na ochranu spotrebiteľa, a to jednak úžerníckou výškou odplaty za poskytnutie úveru ako aj tým, že nedodrжал povinnosti ustanovené mu Zákom o spotrebiteľských úveroch, keďže zmluva o úvere neobsahuje obligatórne obsahové náležitosti vyžadované uvedeným zákonom. V uvedenej súvislosti žalobca v odvolaní uviedol, že konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. V uvedenej súvislosti poukázal žalobca v odvolaní na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. 12. 2011, sp. zn. 7Co/84/2011 a tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. 01. 2013, sp. zn. 2Co/9/2012 a uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným bol predmetnou zmluvou o revolvingovom úvere založený spotrebiteľský záväzkový vzťah, preto princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa, čo vyslovil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6 MCdo 9/2012.

2.2 V nadväznosti na uvedené žalobca v odvolaní uviedol, že konanie žalovaného pri uzatváraní predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere nebolo súladné s dobrými mravmi, žalovaný nerešpektoval povinnosti stanovené Zákom o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka zameranými na ochranu spotrebiteľa. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno podľa žalobcu uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa na úkor žalobcu obohatiť bol daný už od uzatvorenia predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobcovi, a teda tento úmysel bol daný aj v čase, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Vo vzťahu k otázke plynutia objektívnej premlčacej doby poukázal žalobca v odvolaní na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/94/2017 zo dňa 26. 06. 2018, kde Krajský súd v Prešove uviedol: „Odvolací súd má za to, že pokiaľ by žalovaný použil nekalú obchodnú praktiku, zakomponoval by neprijateľnú zmluvnú podmienku do zmluvy o úvere, alebo by prípadne neuviedol v zmluve podstatné obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, možno takéto konanie žalovaného považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pričom si možno len ťažko predstaviť, že konanie žalovaného je možné posudzovať len v rovine nedbanlivosti. Aj keby súd prvej inštancie pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu o úvere uzatvorenú so žalobcom v snahe získať majetkový prospech, ťažko možno uveriť tomu, že nevedel, čo môže takýmto konaním spôsobiť, a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený. V prípade absencie obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. v prípade použitia neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve, by teda podľa názoru odvolacieho súdu mala byť aplikovaná desaťročná objektívna premlčacia doba“. Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, žalobca v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie by nemal byť príliš formalistický a nemal by formalisticky posudzovať problematiku plynutia objektívnej a subjektívnej premlčacej doby, pretože by to mohlo viesť k absurdným záverom, napríklad takým, že skôr ako začne plynúť subjektívna premlčacia doba, môže uplynúť objektívna premlčacia doba, a tak by sa nemohol spotrebiteľ dožadovať svojho práva, pretože ak by až po troch rokoch zistil, že na jeho úkor sa niekto bezdôvodne obohatil, nemohol by úspešne (v prípade, že by protistrana vznesla námietku premlčania) uplatniť svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia). V tomto prípade sa žalobca dozvedel o tom, že sa na jeho úkor niekto obohatil až samotným rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica vo veci sp. zn. 17C/142/2014 - skôr sa to nemal ako dozvedieť, pretože bol práve on žalovaný spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. Na základe rozhodnutia Okresného súdu Banská Bystrica v uvedenej veci a na základe jeho odôvodnenia sa dozvedel, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

2.3 V závere odvolania poukázal žalobca na princíp legality ako na prirodzenú súčasť právneho štátu, v zmysle ktorého používanie a výklad právnych noriem musí byť podriadený aj ich materiálnemu zmyslu, ktorý rešpektuje základné princípy demokracie. Postupom súdu prvej inštancie bola podľa žalobcu porušená povinnosť súdu ako orgánu verejnej moci zabezpečiť reálnu možnosť uplatnenia jeho nároku, pričom na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie má za to, že kým nezačne plynúť subjektívna premlčacia doba počas plynutia objektívnej premlčacej doby, nemôže súd prihliadnuť na námietku premlčania vznesenú žalovaným. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná voči žalovanému plnú náhradu trov odvolacieho konania.

3. K obsahu odvolania žalobcu sa žalovaný písomne vyjadril a vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné, nakoľko súd prvej inštancie sa s uplatnenou námietkou premlčania vysporiadal riadne a preskúmateľným spôsobom, ktorý má podklad vo vykonanom dokazovaní. Zdôraznil, že v konaní bolo preukázané, že dňa 11. 11. 2014 bol vyhlásený rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 17C/142/2014, na ktorého obsah sa žalobca pri podaní žaloby odvolával. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplývajú rovnaké skutočnosti ako žalobca uvádzal v podanej žalobe. Nie je teda sporné, že už z odôvodnenia daného rozsudku mal žalobca informácie, na základe ktorých mohol žalobu podať skôr - pred uplynutím subjektívnej premlčacej doby. Zo záhlavia rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 17C/142/2014 vyplýva, že vedľajší účastník v uvedenom konaní bol zastúpený tým istým advokátom ako žalobca v tomto konaní, čiže žalobca mohol kedykoľvek od vyhlásenia rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 17C/142/2014, čo bolo dňa 11. 11. 2014, poveriť tohto právneho zástupcu svojim zastupovaním. V uvedenej súvislosti žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zdôraznil, že nesúhlasí s tvrdeniami žalobcu o subjektívnej premlčacej dobe, pretože tieto nemajú oporu ani vo vykonanom dokazovaní a ani v relevantnej právnej úprave. Účelom rozlišovania subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je podľa žalovaného práve to, že objektívna premlčacia doba pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia plynie bez ohľadu na vedomosť oprávneného subjektu, že sa niekto na jeho úkor obohatil, pričom platí, že uplynutie jednej z nich má za následok nastúpenie právnych účinkov premlčania. Nie je preto podľa žalovaného dôvodným tvrdenie žalobcu, podľa ktorého kým nezačne plynúť subjektívna premlčacia doba počas plynutia objektívnej premlčacej doby, nemôže súd prihliadnuť na námietku premlčania vznesenú žalovaným V nadväznosti na uvedené poukázal žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu príkladom (z hľadiska začiatku plynutia premlčacej doby) na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 15. 05. 1997, sp. zn. 3 Obo 44/1997, podľa ktorého všeobecná trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby od slova mohlo a nie od slova mohol. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti, teda na tom či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve. V závere vyjadrenia k odvolaniu žalobcu žalovaný uviedol, že namieta tvrdenia žalobcu o aplikovaní desaťročnej objektívnej premlčacej doby, nakoľko tieto tvrdenia nemajú oporu v žiadnej preukázanej skutočnosti. V uvedenej súvislosti žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zdôraznil, že sa prieči akejkoľvek dokázanej skutočnosti, či všeobecnému chápaniu, že žalovaný mal konať s úmyslom porušiť právne predpisy a týmto porušením získať bezdôvodné obohatenie. V konaní bolo podľa žalovaného preukázané, že príslušný orgán vykonávajúci kontrolu v oblasti dodržiavania predpisov súvisiacich so spotrebiteľským právom (Slovenská obchodná inšpekcia) konštatoval dodržanie príslušných zákonných ustanovení žalovaným. V kontexte tejto kontrolnej činnosti Slovenskej obchodnej inšpekcie je podľa žalovaného podstatné, že zákonom určený príslušný štátny orgán s potrebnou kompetenciou konštatoval dodržanie zákona žalovaným, preto pre posúdenie úmyslu žalovaného získať bezdôvodné obohatenie nie je podstatné ex post hodnotenie. V závere vyjadrenia k odvolaniu žalobcu žalovaný navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Na obsah vyjadrenia žalovaného reagoval žalobca v písomnom podaní zo dňa 17. 04. 2020, kde uviedol, že vo vzťahu k úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu zotráva na svojej argumentácii ohľadne úmyselného konania žalovaného, a preto má za to, že v danom prípade je nutné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Žalovaný vedome dojednal v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere, uzavretej so žalobcom úrokovú sadzbu vo výške takmer 70 % ročne, pričom je podľa žalobcu zrejmé, že tak urobil s úmyslom sa v budúcnosti na úkor žalobcu obohatiť. Ako inak možno podľa žalobcu hodnotiť dojednanie úroku za poskytnutie úveru vo výške takmer 70 % ročne. Zdôraznil, že vedomému konaniu žalovaného, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi nemožno poskytnúť ochranu v podobe záveru, že sa jedná o neúmyselné konanie žalovaného. Žalovaný je subjekt, ktorého predmetom

podnikania je poskytovanie úverov a iných pôžičiek, pričom má postupovať s odbornou starostlivosťou. Pod pojem konať s odbornou starostlivosťou je podľa žalobcu nevyhnutné zahrnúť aj vedomosť o právnej úprave, vzťahujúcej sa na predmet podnikania žalovaného. Pokiaľ by súd pripustil opačný názor, a teda, že podnikateľ nemá povinnosť poznať zákon a postupovať v intenciách zákona, bola by narušená právna istota v zmluvných vzťahoch. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného poukázal ďalej na tú skutočnosť, že rozsah právnej úpravy v oblasti spotrebiteľných úverov nie je taký rozsiahly a zložitý, aby sa žalovaný nemohol s touto právnou úpravou oboznámiť. Z ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch podľa žalobcu jasne a zrozumiteľne vyplýva, aké náležitosti má mať zmluva o spotrebiteľskom úvere a aké následky sú spojené s nedodržaním týchto ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch. Takisto zo zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka podľa žalobcu vyplýva, že vysoké úroky za poskytnutie úveru sú v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný si dojednal a následne aj v súdnom konaní, ktoré tomuto konaniu predchádzalo, uplatnil neprimerane vysoké úroky a poplatky za poskytnutie úveru. Takéto dojednania sú v rozpore s dobrými mravmi a preto sú neplatné. Žalovaný sa takýchto nárokov nemôže domáhať, keďže svojou povahou ide o úžeru. Vzhľadom na uvedené žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná mu náhradu trov odvolacieho konania.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ustanovením § 370 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 395 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích námietok žalobcu, ktorý v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

7. Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku premlčania. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

8. Podľa ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

9. Podľa ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za desať rokov odo dňa kedy k nemu došlo.

10. Po prejednaní odvolania žalobcu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobu z dôvodu premlčania uplatneného nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol s poukazom na to, že žaloba bola žalobcom podaná po márnom uplynutí subjektívnej premlčacej doby, ktorý záver súdu prvej inštancie je súladný s ustálenou judikatúrou (viď napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Cdo 327/2014 zo dňa 28. 01. 2015) s tým, že márnym uplynutím subjektívnej premlčacej doby došlo k premlčaniu práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, či (trojročná alebo desaťročná) objektívna premlčacia doba, (s posudzovaním dĺžky ktorej sa okresný súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nadbytočne zaoberal v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku), v čase márneho uplynutia subjektívnej premlčacej doby už tiež uplynula. Súd prvej inštancie správne tiež určil rozhodujúci okamih pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorým bol deň, keď Okresný súd Banská Bystrica vyhlásil na pojednávaní dňa 11. 11. 2014, (ktorého sa žalobca ako žalovaný v konaní sp. zn. 17C/142/2014 zúčastnil) rozsudok č. k. 17C/142/201-60, pretože vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je z hľadiska začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby rozhodujúcim okamihom nadobudnutie skutočnej vedomosti oprávneného subjektu o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že dôvodom prečo v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere dochádza k bezdôvodnému obohateniu na strane poskytovateľa úveru je to, že Zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje v presne špecifikovaných prípadoch fikciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Bez toho, aby spotrebiteľ vedel, že sa na určitú konkrétnu zmluvu

o spotrebiteľskom úvere vzťahuje táto fikcia, by nebolo možné hovoriť o skutočnej vedomosti spotrebiteľa o bezdôvodnom obohatení poskytovateľa úveru na úkor spotrebiteľa. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uvádza, že podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto bezdôvodné obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Predpokladom zodpovednosti za získané bezdôvodné obohatenie je objektívne vzniknutý stav bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo niektorým zo spôsobov uvedených v ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa vyššie citovaného ust. § 107 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Táto tzv. subjektívna premlčacia doba je však limitovaná objektívnou premlčacou dobou, čo znamená, že najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je teda stanovená dvojitá kombinovaná premlčacia doba, a to: subjektívna, ktorá je dvojročná a objektívna - trojročná, resp. desaťročná. Ich začiatok je stanovený odlišne a ich vzájomný vzťah je taký, že sú na sebe nezávislé čo do svojho plynutia, jeho začiatku a konca. Ak však skončí plynutie niektorej z nich a je vznesená námietka premlčania, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho na jeho úkor získal. V danom prípade sa žalobca (spotrebiteľ), tak ako je vyššie uvedené, dozvedel o tom, že sa na Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200033717, ktorú uzatvoril dňa 24. 09. 2010 so žalovaným ako poskytovateľom úveru vzťahuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru dňa 11. 11. 2014, kedy Okresný súd Banská Bystrica vyhlásil vo veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17C/142/2014 v prítomnosti žalovaného, ktorý je v tomto konaní žalobcom rozsudok, ktorý bol založený práve na závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého žalovaným v tomto konaní žalobcovi na základe predmetnej Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200033717 zo dňa 24. 09. 2010. Subjektívna premlčacia doba na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia tak začala žalobcovi plynúť dňa 11. 11. 2014 a uplynula dňa 11. 11. 2016, t. j. pred podaním žaloby v tejto veci, čo bolo dňa 16. 03. 2017. Uplynutím subjektívnej premlčacej doby došlo k premlčaniu práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to bez ohľadu na to, či by súd prvej inštancie posúdil objektívnu premlčaciu dobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia ako trojročnú alebo ako desaťročnú, pretože záver o dĺžke objektívnej premlčacej doby by mal v danom prípade zmysel len vtedy ak by v čase podania žaloby subjektívna premlčacia doba ešte neuplynula a bolo by potrebné vzhľadom na vznesenú námietku premlčania skúmať, či v čase podania žaloby nedošlo k premlčaniu žalobcom uplatneného nároku z hľadiska objektívnej premlčacej doby. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uvádza, že právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku je natoľko kogentná, že neobstojí argumentácia žalobcu uvedená v odvolaní, vychádzajúca v danom prípade z nesprávnej argumentácie uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 MCdo 9/2012 zo dňa 16. 01. 2013, (ktoré uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky súvisí s posudzovaním rozhodcovskej doložky ako prejavu zmluvnej autonómie zmluvných strán), že je možné túto právnu úpravu nerešpektovať v záujme ochrany spotrebiteľa, a teda že pri interpretácii a aplikácii tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú premlčanie ustupuje v spotrebiteľských právnych vzťahoch princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana spotrebiteľa.

11. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, tak že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej (náhrady) rozhodne v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie samostatným uznesením.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).